

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 23CoP/24/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2620200446  
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2620200446.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Terézia Mecelová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka - N. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX E., štátna občianka SR a otec - G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/X, XXX XX E., štátny občan SR, za účasti prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava, o návrhu otca na zníženie výživného k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 7P/11/2020 - 46 zo dňa 21. apríla 2020, takto

### rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh otca na zníženie výživného a výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd rozsudok po citácii § 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (ďalej len ZoR) vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vyvodil ten záver, že neexistuje právny dôvod, pre ktorý by bolo možné znížiť výživné otca voči maloletej L., nakoľko otec, aj keď v súčasnosti je nezamestnaný a má nižší príjem ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, keď v tom čase bol už poberateľom výsluhového dôchodku v sume 359,00 eur mesačne a zároveň pracoval vo firme H. R., kde dosahoval priemerný mesačný príjem 1.300,00 eur a teraz má výsluhový dôchodok 379,90 eur. Súd uveril tvrdeniu otca, že k ukončeniu jeho pracovného pomeru v spoločnosti H. R. v júni 2019 prišlo z dôvodu nadbytočnosti, pretože je v spoločnosti všeobecne známou skutočnosťou, že v tomto období uvedený zamestnávateľ zamestnancov hromadne prepúšťal, ale najmä, ak by tomu tak nebolo, zamestnávateľ by nebol otcovi dieťaťa vyplatil odchodné v sume 14.900,00 eur. Súd je však toho názoru, že aj napriek tejto skutočnosti si otec sám zapríčinil, že sa dostal do súčasnej ťaživej finančnej situácie. Jednak naložil s vyplateným odstupným tak, že nie celkom dostatočne myslel na svoje vyživovacie povinnosti, ktoré majú prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov, ale tiež sám sa pripravil o príjem zo zamestnania. Otec si sám zapríčinil, že je momentálne bez riadneho príjmu a to tým, že v čase čakania na výberové konanie a v jeho priebehu do konečného rozhodnutia, že ho na pozíciu mestského policajta neprijali, odmietol dobre platenú (950,- eur brutto) a vyhovujúcu mu pracovnú pozíciu v mieste jeho bydliska v E. v spoločnosti L., na ktorú bol podľa vlastného udania už prijatý. Otec teda mohol pracovať a zarábať finančné prostriedky aj v čase čakania na vyznamenanie z G. D. v E., čo nevyužil. Ak by ho boli za mestského policajta prijali, mohol kedykoľvek, aj bez uvedenia dôvodu v skúšobnej dobe v L.

skončiť. Radšej zostal doma a riskantne vyčkával. Tento postup otca súd vyhodnotil ako nezodpovedný a nesprávny, spôsobujúci, že sa otec dostal sám svojím zavinením do ťaživej finančnej situácie, čo však nemôže byť na ujmu a ťarchu maloletého dieťaťa, ktoré je aj na otca odkázané výživou. Bolo by nanajvýš nespravodlivé, ak by súd tým, že by návrhu otca vyhovel, prevažnú ťarchu výživy a potrieb maloletej L., ktoré sa zvýšili aj v dôsledku diagnóz dieťaťa, presunul najmä na matku, ktorá mala vždy aj viaceré zamestnania (upratovala, pomáhala na svadbách), len aby rodinu uživila, čo sa nedá povedať o otcovi, ktorý má vysnívanú pracovnú pozíciu v polícii a ostatné odmieta (Mliekareň Havran Senica, Maccaferri Manufacturing Europe Senica, Max Skalica a iné). Pri posudzovaní danej veci rozhodujúce je, že do terajšej horšej finančnej situácie sa dostal navrhovateľ len svojím rozhodnutím a zavinením, pretože pri odmietnutí ponúknutého zamestnania v L. si mal byť vedomý svojich vyživovacích povinností k svojim obidvom maloletým deťom. Preto súd pri posudzovaní danej kauzy vychádzal z toho, že sa otec dieťaťa sám vzdal bez dôležitého objektívneho dôvodu výhodnejšieho pracovného miesta zamestnanca riadne si plniaceho povinnosti voči maloletému dieťaťu vo veku takmer 10 rokov, ktoré dieťa aj vzhľadom na svoj vek, je na otca po každej strane odkázané. Rozhodnutie otca neprijat' zamestnanie, použiť peniaze z odchodného na zaplatenie úveru v žiadnom prípade nemohol súd vyhodnotiť tak, že sa finančné a majetkové pomery otca zhoršili do tej miery, že by malo prísť k zníženiu výživného na maloletú L.. Naviac otec nie je nemajetný. Je výlučným vlastníkom 3 izbového bytu, ktorý si zrekonštruoval, čo nie je prípad matky, ktorá nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti. S maloletou L. využíva možnosť bývania a užívania bytu, ktorý je vo vlastníctve starého otca dieťaťa. Na druhej strane, aj keď u matky prišlo k zvýšeniu jej príjmu zo sumy cca 400,00 eur na sumu 681,16 eur v čistom mesačne, evidentne ho dosahuje vynaložením nemalého úsilia, keď pracuje v 10 hodinových pracovných zmenách, čo tak isto musel súd zohľadniť. Vzhľadom na všetky tieto uvedené skutočnosti, súd návrh otca ako nedôvodný a nemajúci oporu v zákone, zamietol.

3. V súlade s ustanovením § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. civilný mimosporový poriadok, súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že naďalej trvá na tom, aby bol návrh otca na zníženie výživného na mal. L. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., H. XXX/XX zamietnutý. Domáhanie sa zníženia výživného otca G. E., nie je dôvodný.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na všetkom, čo už napísala vo svojom vyjadrení k návrhu otca, a taktiež uviedla aj na súde, ktorý sa konal 21.4.2020 v Senici. V čase od 16.3.2020 do 31.5.2020 bola doma s dcérou na OČR, takže nemohla chodiť do práce, čím sa jej financie značne znížili. Taktiež uviedla, že L. otec už pracuje, takže nevidí dôvod, prečo by nemal platiť na dcéru výživné. Navrhuje, aby súd vo veci odvolania sa otca maloletej L. E., nar. XX.XX.XXXX, odvolanie zamietol a ponechal vyživovaciu povinnosť na 200 eur mesačne.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril aj prokurátor. Uviedol, že podané odvolanie otca mal. proti rozsudku považuje za nedôvodné. Má za to, že súd po vykonaní dokazovania a materiálnom posúdení pomerov dôležitých pre určovanie rozsahu povinnosti rodičov prispievať na výživné mal. dieťaťa v súdnom konaní správne zistil a ustálil, že na strane otca mal. nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti k mal. L.. V konaní boli zistené všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného z hľadiska súčasných potrieb maloletej, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloleté dieťa plne odkázané a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov) boli porovnané so skutočnosťami rozhodnými pre určenie rozsahu povinnosti navrhovateľa prispievať na výživné mal. Vychádzajúc zo všetkých skutočnosti zistených vykonaným dokazovaním, s osobitným poukazom na výsluch navrhovateľa v rámci súdneho pojednávania, možno dospieť k záveru, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom nedošlo na strane otca k takej kvalifikovanej zmene pomerov, ktorú by bolo potrebné premietnuť vo vzťahu k jeho zákonnej povinnosti prispievať na výživu mal. L., a to v zmysle zníženia jeho vyživovacej povinnosti. Výživné vo výške 200,- eur, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 7P/15/2017-54 zo dňa 11.05.2017, korešponduje potrebám maloletej, a to najmä z hľadiska nákladov súvisiacich s jej dochádzkou do školy, nákladom primeraným jej veku a v neposlednom rade nákladom spojeným s jej zdravotným

stavom a anamnézou tvorenou zistenými zdravotnými diagnózami mal. V tomto kontexte pripomína, že rozsah vyživovacej povinnosti otca na mal. L. bol právoplatne ustálený pred takmer 3 rokmi, pričom na strane mal. došlo medzičasom k podstatnej zmene pomerov, keďže táto začala realizovať povinnú školskú dochádzku v základnej škole a bola jej diagnostikovaná tetánia. Uvedené skutočnosti je potrebné bezpochyby zohľadniť pri posudzovaní potrieb mal. v kontexte v roku 2017 právoplatne uloženej povinnosti otca prispievať na výživu mal.

8. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/165/2017 zo dňa 27.11.2018- má za to, že povinnosťou súdu v konaní o zníženie výživného pre maloleté dieťa bolo prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým (pracovným) schopnostiam. Pri určení výšky výživného je potom rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, a to s ohľadom na skutočnosť, že povinnosť prispievať na výživu je povinnosťou in personam, ktorej predpokladom plnenia je náležité využívanie osobnostného i pracovného potenciálu z vyživovacej povinnosti povinnej osoby na účely dôsledného zabezpečenia výživy mal. detí v záujme ich riadneho telesného a duševného vývoja.

9. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej aj "zákon č. 36/2005 Z. z."), je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá má, v intenciách práva dieťaťa na plnenie, povahu prednostnej pohľadávky.

10. Pri určení výživného sa teda prihliada na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na schopnosti a možnosti povinného, t. j. rodiča mal. dieťaťa. Z uvedeného dôvodu je potrebné prihliadnuť aj k schopnostiam a možnostiam povinného rodiča tiež vtedy, ak sa tento bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, alebo nejakého majetkového prospechu.

11. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v súčasnej dobe je otec nezamestnaný, pričom poberá výsluhový dôchodok vo výške 379.90,- eur. Súčasný status otca mal. a s tým súvisiacu a ním prezentovanú príjmovú situáciu je však, s poukazom na vyššie uvedené úvahy, potrebné vnímať v širšom kontexte. Otec mal. s vyplateným odstupným od ostatného zamestnávateľa (H. R., a.s.) naložil bez dostatočného prihliadnutia na možný budúci vývoj jeho príjmovej situácie a existenciu vyživovacej povinnosti, a v ostatnom období odmietol viaceré pre neho vyhovujúce pracovné pozície u viacerých zamestnávateľov, napr. zamestnávateľa v predajni „L.“, a to za stavu neistej vidiny práce na G. D. v E., ktorá sa nakoniec nerealizovala. V dôsledku tohto postupu sa otec mal. nepochybne sčasti aj sám dostal do súčasnej nepriaznivej situácie, čo však nemôže byť na ujmu a ťarchu uspokojenia potrieb a životnej úrovne mal. L., ktorá je aj na neho odkázaná výživou.

12. Naproti tomu matka maloletej si napriek výkonu osobnej starostlivosti o mal. dokázala nájsť prácu bez prerušenia obdobia zamestnania, a to dokonca aj vo viacerých zamestnaniach, a zabezpečiť tak dostatočný pravidelný príjem pre seba, ako aj na účely plnenia vyživovacej povinnosti k mal. Matka mal. má aktuálne zvýšené výdavky so starostlivosťou o mal., ktoré sú vyvolané povinnou školskou dochádzkou mal. či jej zdravotnými ťažkosťami. V tomto kontexte je potrebné vnímať aj konanie otca mal., ktorý sa v ostatnom čase vlastným rozhodnutím vzdal možnosti zabezpečenia dodatočného príjmu na platenie výživného na mal. v súdom určenej sume.

13. Na základe vyššie uvedeného má za to, rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, zákonný a reflektuje najlepší záujem mal. dieťaťa, keďže návrh navrhovateľa na zníženie výživného je nedôvodný, bol podaný predčasne, za situácie, že otec mal. v objektívnom zmysle nepreukázal nemožnosť zabezpečenia príjmu, ktorý by mu umožňoval plniť súdom ustanovenú vyživovaciu povinnosť, a rovnako nepreukázal žiadne subjektívne okolnosti, ktoré by plnenie predmetnej povinnosti na jeho strane kvalifikovane sťažovali alebo vylučovali a odôvodňovali jej podstatnú redukciu. Práve naopak, ako otec mal. potvrdil na pojednávaní dňa 21.04.2020, o prácu v mestskej polícii sa uchádzal, resp. bude sa uchádzať aj v Bratislave. Uvedené konštatovanie potvrdzuje, že u otca mal. sú reálne dané podmienky, aby svojou kvalifikáciou a doterajšou pracovnou anamnézou v krátkej dobe získal zamestnanie, ktoré mu umožní, aby sa na jeho životnej úrovni adekvátne podieľala aj mal. L..

14. Vzhľadom, na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby odvolací súd podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné.

16. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca uvedené v odvolaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne zamietol návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči mal. L..

21. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie nároku na určenie výživného, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže vyhovieť návrhom odvolateľa.

22. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 78 ZoR v spojení s § 121 CMP, dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za predpokladu, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného rodiča, resp. na strane oprávneného dieťaťa, alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 ZoR). V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú

mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

23. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Senica, č. k. 7P/15/2017-54 zo dňa 11.5.2017. Týmto rozsudkom bola mal. L. zverená do osobnej starostlivosti otca, matku súd zaviazal prispievať na jej výživu sumou 80,00 Eur mesačne. Mal. L. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otca súd zaviazal prispievať na jej výživu sumou 200,00 Eur mesačne. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo preukázané, že v danom prípade došlo najmä na strane maloletého dieťaťa k podstatnej zmene pomerov hlavne z objektívnych dôvodov, nástupom na povinnú školskú dochádzku v základnej škole a bola jej diagnostikovaná tetánia, ktoré vyžadujú vyššie náklady na maloletú. Návrh otca na zníženie výživného tiež zamietol z dôvodov, že otec si sám zapríčinil, že je bez riadneho príjmu, keď odmietol možnosť pracovať v L. v čase, keď nemal rozhodnutie o prijatí na G. D. v E. a taktiež nezodpovedne naložil s finančnými prostriedkami získanými odstupným v spoločnosti H. R..

25. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018)

26. Z vyššie uvedeného vyplýva správny záver súdu prvej inštancie, ktorý konanie otca považoval na nezodpovedné a nesprávne, pokiaľ odmietol ponúknuté zamestnanie v L. v čase, keď nemal rozhodnutie o prijatí na iné lepšie platené miesto (G. D. v E.) a pri posudzovaní danej veci vychádzal z toho, že sa otec dieťaťa sám vzdal bez dôležitého objektívneho dôvodu výhodnejšieho pracovného miesta zamestnanca riadne si plniaceho povinnosti voči maloletému dieťaťu. Napokon matka maloletej uviedla, že otec maloletej si našiel prácu, k čomu sa následne nevyjadril, preto tento dôvod o znížení jeho príjmu neobstojí. Keďže otec maloletej v odvolaní žiadne bližšie skutkové dôvody neuviedol, nie je zrejmé v čom mal pochybiť súd prvej inštancie, k akým nesprávnym skutkovým zisteniam prišiel a pretože odvolací súd nezistil pochybenie súdu prvej inštancie, odvolacia námietka otca neobstojí.

27. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že negatívne dopady na možnosť platiť výživné v súdom určenej výške, keď otec maloletej nepopieral potreby maloletej, si zapríčinil sám len svojím rozhodnutím a zavinením, pretože pri odmietnutí ponúknutého zamestnania v L. si mal byť vedomý svojej vyživovacej

povinnosti k maloletej L., v dôsledku ktorého došlo k poklesu jeho príjmov, čím sa vzdal objektívnej možnosti platiť výživné.

28. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

30. Senát odvolacieho súdu prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).